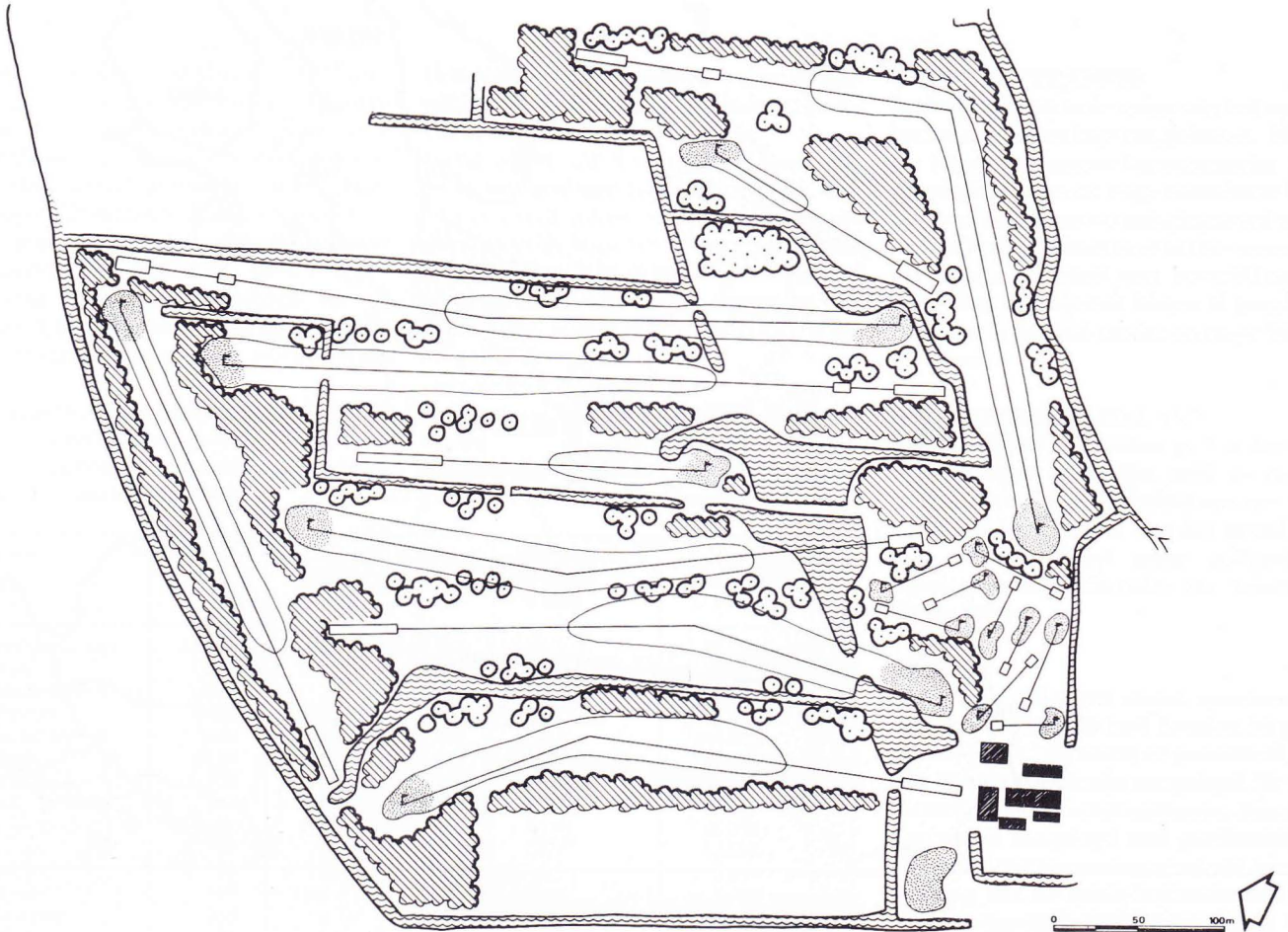

HET IS DE KWALITEIT DIE TELT

Deze tekening toont de plattegrond van de baan van Golfclub Rozenstein in Wassenaar, het ontwerp is van Golf Development International en de Grontmij begeleidt het project

door AART SPAANS

In ons januari-nummer vond u een overzicht van 70 initiatieven voor nieuwe banen in een verder of minder gevorderd stadium. Aangevuld met naar schatting nog een stuk of 30 'geheime' plannen, mogen we aannemen dat er ongeveer 100 banen-plannen in voorbereiding zijn. Dat moet betekenen dat men in 1992-93 een set clubs gratis krijgt als men ergens lid- en/of aandeelhouder wil worden ...

Die stelling legde ik voor aan de heer M. D. Bonnema van de Grontmij in Zeist, die in zijn functie van landelijk coördinator voor sport en recreatie van het merendeel van de plannen op de hoogte is en er vaak voor de firma rechtstreeks bij is betrok-

ken (Grontmij is een ingenieursbureau dat door overheid, bedrijfsleven en particulieren wordt betrokken bij plannen en projecten op het gebied van milieu, land-inrichting, landschap, energie, verkeer, transport, woonomgeving, recreatie,

sport en toerisme).

'In deze, voor de uitbreiding van het aantal golfbanen, tijden van euforie kan ik er soms niet aan ontkomen om terug te denken aan een jaar of tien geleden. Toen waren het geweldige tijden voor de tennis-

sport. Er zijn in die jaren ongelofelijke aantallen tennisbanen aangelegd en enorme aantallen tennishallen uit de grond gestampt. Het kon niet op. Elk dorp wilde er minstens één... Wie nu niet meer gebruikte tennishallen wil kopen kan naar hartelust kiezen en eigenaar worden voor een prikje of minder,' aldus Bonnema.

BEDENKINGEN

'Het zal met de golfsport zo'n enorme vaart niet lopen, maar ik heb bij een aantal plannen toch m'n bedenkingen. In de huidige situatie, waarbij de vraag het aanbod verre overtreft, is elk aanbod, in de vorm van een bescheiden driving-range of een aangepast hockeyveld welkom, dat is logisch. Maar naarmate de accommodatie in de vorm van echte banen in Nederland groter wordt, en dat is onmiskenbaar gaande, worden de eisen van de golfers hoger.

'De man die nu bezig is om een aardig baantje, op desnoods een drassig weiland, aan te leggen krijgt nog spelers ook, véél spelers waarschijnlijk. Maar niet zo snel is er een echte baan in de omgeving klaar, of hij zit met een leég drassig baantje. En voor dat verschijnsel ben ik weleens beducht.

'Wij zijn met onze organisatie behoorlijk op de hoogte van wat er in het land gaande is, al was het alleen al omdat we 12 provinciale kantoren hebben. Daardoor zijn onze lijnen naar de overheden nogal kort. We zien daardoor ook tamelijk snel wat de gevolgen zijn van de popularisering van golf.

'Nu is het nog zo, dat wie het éérs in een bepaalde regio een golfbaan weet aan te leggen, ongetwijfeld ook het eerst 'maakt'. Maar zodra aanbod en vraag wat beter in evenwicht zullen komen, en dat gebeurt, niet eens op erg lange termijn, zal een baan vooral op **kwaliteit** worden beoordeeld. De keuze is dan immers veel groter in een bepaald gebied of provincie.

MARKTONDERZOEK

'Ik denk dan ook dat de NGF de golfwereld een grote dienst zou bewijzen door een gedegen marktonderzoek te houden naar de werkelijke behoefte aan echte banen, voor de wal het schip keert.

'De sleutel die nu wordt gehanteerd, 1 baan op 250.000 inwoners, zou zeker regionaal weleens een heel andere kunnen blijken te zijn. Natuurlijk, zo'n onderzoek is niet eenvoudig en er zullen echt intelligente vragen gesteld moeten worden, maar ik denk dat het erg hard nodig is. We praten elkaar nu allemaal een beetje na, een verdubbeling van het aantal spelers

in 2000 en dat soort getallen, maar ècht onderzocht is het niet.

'Het produkt golf zou ook beter bepaald moeten worden. Het Amerikaanse produkt golf bestaat uit niets meer en niets minder dan: een plezierige dag op de baan, met alles erop en eraan. En dat is iets anders dan toegang hebben op een besloten baan via lidmaatschap of op een openbare baan via een kaartje kopen.

'De prijs van het produkt golf zal ook moeten veranderen, dat is onvermijdelijk. Een mooi voorbeeld is Spaarnwoude. De baan daar is aangelegd toen het ministerie nog grote fondsen had. Die tijden zijn intussen jammer genoeg veranderd.

De exploitatie van banen die nu zonder die fondsen, of sterker zonder überhaupt departementale financiële steun moeten worden aangelegd, laat een heel wat kostbaarder exploitatie zien. Dat geldt niet minder voor 'club-banen', zeker waar dure grond moet worden verworven. Hierdoor is het onvermijdelijk dat nieuwe banen zo moeten worden aangelegd, dat ze 360 dagen per jaar bespeelbaar zijn om geen verlies op te leveren. Bovendien zijn wij hier van mening, en vele overheden met ons, dat een baan moet passen in het landschap.

'De bestaande, bekende banen zijn meestal van het type Engels 'ondulating parkland', mooi groen, rijk begroeid, zwaar hout en dicht naalddhout. Bij de meesten is er van uitgegaan dat een golfbaan groen MOET zijn. Dat is nog maar de vraag. Inpassen in het landschap, doelmatig en efficiënt beheer, rendabele exploitatie, dat zijn de sleutels voor banen die willen *blijven*. En vooral een haalbaarheidsstudie van te voren. Ik vraag me af hoeveel en welke 'kleine accommodaties' zullen blijven, om een mooi woord te gebruiken.

JAPANNERS

'De Grontmij wil haar rol bij de ontwikkeling van de golfsport en het aantal banen graag blijven vervullen. We zijn daar in alle bescheidenheid ook goed in, we hebben best een naam te verliezen. Onze goede relaties met overheden zijn voor onze particuliere opdrachtgevers erg belangrijk. We weten goed de weg in het woud van regels, subsidies, ruimtelijke ordening en dat soort belangrijke zaken.

'Het is nationaal gezien van groot belang dat de golfaccommodatie in Nederland wordt uitgebreid. Die Japanners uit jullie februari-nummer zitten boven Schiphol al door de raampjes naar golfbanen te zoeken! Die moeten er dus komen, maar ze moeten er ook blijven. En blijven zullen alleen die banen, die professioneel zijn aangelegd en professioneel worden be-

heerd. De enorme investeringen, die aan een goeie golfbaan te pas komen, hebben geleid tot een behoefte aan nieuwe beheersinstrumenten. Van een doelmatig beheer, zelfs kostendekkend, is nog niet zoveel sprake.

'We moeten het 'zwembaden-probleem' zien te voorkomen. Tientallen zwembad-directies zitten met de handen in het snelvergrijzende haar: een prachtig bad, dat een vermogen kost, óók als er niemand in zwemt, en geen zwemmer te zien... Dat probleem, dat best zou kunnen ontstaan in de golfwereld, als ook de minder goede plannen worden uitgevoerd, moeten we niet krijgen. En we zijn er niet alleen, als Grontmij, om nieuwe golfbanen te bouwen, maar ook om te helpen dat probleem te voorkomen. Een probleem waarbij niemand is gebaat.

STUDIE

'Onze werkwijze bij een plan voor een baan is dan ook te beginnen met een haalbaarheidsstudie. Als die positief uitkomt hebben we verder alles in huis. Onze afdeling Recreatie & Landschapsarchitectuur alleen al telt dik 50 deskundigen. Het enige dat we niet doen is de baan zelf ontwerpen, al weten we daar intussen ook het nodige van. We hebben overigens een gentleman's agreement met Dudok van Heel, indien nodig. We begeleiden de aanleg volledig als de opdrachtgever dat wenst. Ook kunnen we door onze contacten nog al eens een vicieuze cirkel doorbreken, als die zich aandient. Vooral in het begin zijn er vaak goeie plannen, maar niet voldoende financiering. De Grontmij is bij een flink aantal plannen nauw betrokken.'

Er is zelfs een opdracht uit Londen, om van een vuilnisbelt van 130 hectare(!) de afvalverwerking zo te regelen dat daar een nieuw landschap, met t.z.t. een riant golfbaan erop, is in te richten. (Dit Stockley-project is een immense operatie, waarover we u in een volgend nummer verslag hopen te doen - red.)

De heer Bonnema is vooralsnog hockeyer, maar hij zal gaan spelen op een van de nieuwe banen in het centrum van het land, die in voorbereiding is. Als dat zover is, zal iemand die daar lid wil worden nog geen hele set gratis krijgen. Maar dat die tijden kunnen aanbreken is niet helemaal uitgesloten.

Ter afsluiting een citaat uit een van de studies van de Grontmij: 'In zijn drang naar geluk zal de mens blijven streven naar vooruitgang, naar méér. Meer of beter, in vergelijking met vroeger'. Ik hoop dat het een béétje meer en véél beter zal worden.